

Sprawozdanie roczne z działalności Centrum Informacji i Edukacji Ekologicznej w Gdańsku w 2020 roku.

Sytuacja epidemiologiczna w Polsce zmusiła zespół CIEE do weryfikacji i modyfikacji planów działań na cały 2020 rok. Z dnia na dzień przestały obowiązywać utarte schematy pracy. Zarówno w szkole, jak i innych jednostkach użyteczności publicznej i całej przestrzeni publicznej, wliczając w to zakaz przemieszczania, obowiązek noszenia maseczek a także nieustanne dezynfekowanie przedmiotów. Podczas endemii, większość pracowników CIEE pracowała zdalnie, w systemie rotacyjnym. Kontaktowano się ze sobą telefonicznie oraz za pomocą aplikacji umożliwiających „telekonferencje”. Było to trudne doświadczenie, ponieważ początek pandemii zbiegł się w czasie z tworzeniem pomysłów na działania edukacyjne i przygotowywaniem opisów oraz kosztorysów do dwóch dużych ogólnopolskich projektów LIFE, w których PZPK został zaproszony do partnerstwa. Okres wakacyjny oraz pierwsze dni września, przyniosły poprawę sytuacji epidemicznej, zrealizowano w tym czasie cykl warsztatów terenowych „Dojrzały Smak Przygody”, prowadzonych od wielu lat, oczywiście w obostrzeniach sanitarnych. Od października, w związku ze zwiększoną liczbą zachorowań i wprowadzeniem dodatkowych obostrzeń, powrócono do pracy zdalnej/rotacyjnej, zrezygnowano z bezpośredniej edukacji i większość działań realizowano online.

Wprowadzone obostrzenia jak: zdalna nauka uczniów, rekomendacje dla seniorów i osób przewlekle chorych do pozostania w domach, zakaz zgromadzeń w przestrzeniach publicznych, spowodowały, że trzeba było sprostać tym ograniczeniom i zaproponować inne formy edukacji, wartościowej i atrakcyjnej dla odbiorców, z uwzględnieniem przede wszystkim bezpieczeństwa uczestników. Z tego powodu m.in. zdecydowano o przeniesieniu pikniku „Bioróżnorodność - poznaj by zachować” na kolejny rok a konkurs „Bęc jabłkiem w głowę” został zrealizowany w ograniczonym zakresie - bez spotkania finałowego. Niestety, uczniowie i nauczyciele „wybici” ze swojego szkolnego rytmu, zmęczeni utrudnieniami wynikającymi z edukacji zdalnej, z większym oporem włączali się w dodatkowe zobowiązania (jak konkursy organizowane przez podmioty inne niż szkoła). Znalazło to swoje odzwierciedlenie w ilości zgłoszonych grup do kolejnej edycji konkursu.

Dzięki dużemu zaangażowaniu pracowników Centrum, poczuciu odpowiedzialności i otwartości na zmiany, udało się zaproponować działania, które spotkały się z zainteresowaniem wśród odbiorców. Nie było to łatwe zadanie. Z reguły zmiana profilu pracy przebiega etapami i trwa wiele miesięcy. W tym przypadku podejmowaliśmy działania natychmiast, szukając niezagospodarowanych przestrzeni, proponując różne aktywności za pośrednictwem Internetu. Dzięki temu udało się zrealizować (choć nie w pełnym zakresie) konkurs „Bęc jabłkiem w głowę”. Poszerzono także grupę sympatyków CIEE, dzięki działaniom za pośrednictwem Internetu - oferta spotkań online dotarła do ludzi w całej Polsce (a nawet w Stanach Zjednoczonych). Wykonywano także zadania „kosmetyczne” na które do tej pory nie starczało czasu – jak np. uzupełnienie i aktualizacja treści i zdjęć w programie multimedialnym www.poznajemydrzewaikrzewy.pl.

I. Całoroczne działania informacyjne

1. Strona Internetowa CIEE oraz pozostałe strony i bazy Internetowe Centrum

Dotychczas wykonane działania w ramach zadania

Większość działań CIEE z powodu sytuacji epidemiologicznej została przeniesiona do Internetu, w związku z czym szczególnie profil na portalu społecznościowym fb stał się bardzo ważnym kanałem informacji i formą wirtualnego kontaktu z odbiorcami działań.

Centrum prowadzi, na bieżąco aktualizowaną stronę internetową - www.ciee-gda.pl, która jest jednym z podstawowych narzędzi informacji o działaniach jednostki. Wszelkie komunikaty, oferty,

aktualne i wiążące ogłoszenia są dystrybuowane za pośrednictwem strony www. Ze stroną skorelowana jest baza książek (księgozbiór) jednak z powodu sytuacji epidemiologicznej CIEE zawiesiło (do odwołania) możliwość korzystania z czytelnii. Rozbudowano stronę www o zakładkę „Prelekcje online” by każdy mógł zapoznać się (nawet po czasie) z relacją ze spotkań zorganizowanych na portalu społecznościowym. Po każdej prelekcji, dodawano grafikę oraz hiperłącze, kierujące do odpowiedniej transmisji. W ofercie edukacyjnej dodano również podzakładkę Pakiet edukacyjny „Na tropie zwierząt”, który zostanie opisany w dalszej części sprawozdania.

Strona jest też ogólnodostępnym archiwum działalności i aktywności Centrum.

Ze stroną www ściśle powiązany jest kanał/profil CIEE na **Facebooku**. To narzędzie komunikacji bardzo zyskało w ostatnim czasie. Dało namiastkę bieżącego i bardziej bezpośredniego – osobistego kontaktu z odbiorcami. Część informacji umieszczanych na FB jest powieleniem tych ze strony www.ciee-gda.pl, jednak z doświadczenia pracowników CIEE wynika, że każda z opcji ma swoich zadeklarowanych sympatyków. Dzięki zorganizowaniu spotkań online, webinarów, regularnych postów o drzewach (popularyzujących program multimedialny) czy też spotkań z nowego cyklu CIEE kawi świata, odnotowano znaczny wzrost osób obserwujących działania CIEE. Dodatkowo Facebook udostępnia (za darmo) możliwości spotkań online (daje darmowe i ogólnodostępne narzędzie), dzięki czemu jest tak popularnym medium.

www.poznajemydrzewaikrzewy.pl program multimedialny do samodzielnej nauki rozpoznawania drzew i krzewów „Poznajemy drzewa i krzewy”. W trakcie pracy zdalnej, program został zweryfikowany pod kątem zgodności nowej wersji ze starą (likwidacja drobnych błędów powstałych przy przenoszeniu treści ze starej wersji programu na nową, która miała miejsce pod koniec ubiegłego roku). Dzięki zeszłorocznej modyfikacji programu zespół CIEE może samodzielnie edytować oraz rozbudowywać program, jest to bardzo perspektywiczne. Poprawiono i dostosowano do nowej wersji programu testy sprawdzające wiedzę (na wszystkich 3 poziomach programu). Testy mogą być bezpośrednio wykorzystane w szkole do sprawdzenia wiedzy uczniów przy użyciu tabletów, czy ekranów multimedialnych. Poziom drugi i trzeci programu został uzupełniony o ciekawostki o gatunkach (w oparciu o nowe materiały źródłowe). Uzupełniano i wymieniano także zdjęcia wybranych gatunków drzew i krzewów. Pracownicy CIEE zajęli się szeroko zakrojoną promocją programu. Informacje o programie wysłano do sekretariatów parków narodowych i krajobrazowych z trzech województw. Dodatkowo założono na Facebooku CIEE album MY ♥DRZEWA, w którym cyklicznie, w każdy wtorek, prezentujemy zdjęcie oraz ciekawostki wybranego gatunku z programu. Dużo czasu poświęcono również na kontakty z redaktorami profili poświęconych edukacji na fb, z prośbą o udostępnienie postu lub rekomendację programu. Dzięki temu informacja o programie pojawiła się na popularnych profilach, jak np. Biologia z blondynką lub zamkniętych grupach dla nauczycieli biologii, np. Superbiolog. Edukatorka CIEE napisała felieton na temat drzew, opublikowany na łamach Magazynu Kaszuby. Pracownicy wykorzystywali też czas, normalnie poświęcany na prowadzenie zajęć, na robienie zdjęć do programu. W poprzednich latach w sezonie wiosennym uwaga była skupiona na przygotowaniach do pikniku, więc w tak intensywnym czasie brakowało wolnych chwil na plenery fotograficzne.

Centrum regularnie rozsyła również **newsletter** do osób subskrybujących, z zaproszeniami na wydarzenia/konkursy organizowane przez CIEE.

Poza główną stroną, Centrum utrzymuje jeszcze inne strony: www.infoeko.pomorskie.pl, www.roverowa-siec.pl.

Cel i efekt ekologiczny

Szeroka gama zagadnień umieszczonych na stronie internetowej CIEE, na Facebooku wpływa na poszerzenie grona odbiorców i możliwości oddziaływania, służy także propagowaniu informacji o przedsięwzięciach podejmowanych przez Centrum, PZPK oraz inne organizacje i instytucje zajmujące się ochroną środowiska i edukacją przyrodniczą. Strona ma również wymiar edukacyjny, dzięki publikowaniu w odpowiedniej zakładce relacji z różnych przedsięwzięć realizowanych przez CIEE online, a także zakładce "Ważne informacje". Ten cel jest systematycznie osiągany.

- www.ciee-gda.pl – 170 304
- www.poznajemydrzewaikrzewy.pl – 77 342 (działania promujące program poskutkowały dużym wzrostem wejść na stronę, w roku 2019 r. liczba ta wynosiła 19 546)
- www.infoeko.pomorskie.pl – 61 116
- www.roverowa-siec.pl – 32 248

Statystyki Facebooka:

- **2729 użytkowników obserwuje**
- Liczba polubień strony - **2262 użytkowników**
- łączna liczba wyświetleń postów strony na ekranie użytkownika - 308 715

II. Całoroczne działania edukacyjne

1. Warsztaty

Dotychczas wykonane działania w ramach zadania:

A. Całoroczny cykl warsztatów dla szkół - grup zorganizowanych

Warsztaty pokazowe

Warsztaty edukacyjne to jedna z najbardziej efektywnych możliwości propagowania wiedzy przyrodniczej i właściwych nawyków. Pozwalają na utrzymanie stałego i bezpośredniego kontaktu z odbiorcą, czyli zarówno uczniami różnych grup wiekowych, jak i nauczycielami. Stanowią one inspirację i dają możliwość wzbogacania warsztatu nauczycieli wiedzą o nowych metodach pracy oraz przekazywania ciekawych materiałów edukacyjnych, pozyskiwanych z instytucji i organizacji z terenu całej Polski. Niemniej jednak, z powodu sytuacji epidemiologicznej, nie mieliśmy możliwości zrealizować wszystkich zaplanowanych założeń. W trakcie całego roku edukatorzy z CIEE poprowadzili 29 warsztatów stacjonarnych i terenowych dla następujących grup: przedszkola, szkoły podstawowe, szkoły ponadgimnazjalne a także grupy zorganizowane podczas ferii zimowych.

O brudzie historycznie, chemicznie, praktycznie - zapisy na zajęcia miały odbyć się w marcu, niestety w związku z sytuacją epidemiologiczną realizacja warsztatów została przełożona. Czas pracy zdalnej wykorzystano do dopracowania, uzupełnienia, stworzenia ostatecznej wersji prezentacji oraz testowaniu pomysłów na eksperymenty, które można wykorzystać w czasie warsztatu.

Dzięki współpracy z edukatorami zewnętrznymi - specjalistami w takich dziedzinach jak np. geologia, kartografia, geografia itp. wybrane klasy miały możliwość udziału w zajęciach poświęconych tematyce wykraczającej poza specjalizacje i wykształcenie pracowników CIEE. Warsztaty te cieszyły się ogromnym zainteresowaniem. Wprowadzenie ich do oferty ma szczególne znaczenie w przypadku starszych uczniów (szkoły średnie, 7-8 klasa SP) oraz nauczycieli, którzy współpracują z Centrum od wielu lat. Zajęcia dla klas mają głównie charakter pokazowy, poszerzający warsztat

dydaktyczny nauczycieli, zatem uzupełnienie oferty o tematy bardziej niszowe było dużym walorem. Zrealizowano 17 zajęć prowadzonych przez edukatorów zewnętrznych.

W ramach zaplanowanego działania, ze względu na zamknięcie szkół, jeden z edukatorów nagrał 10 krótkich filmów edukacyjnych o tematyce geograficzno-geologicznej, które będą po kolei publikowane na stronie www, fb i kanale youtube Centrum. Filmy te, ze względu na długość jak i tematykę, będą mogły być wykorzystane przez nauczycieli w trybie pracy zdalnej. Udostępnianie i szerszą promocję „zimowych geospotkań” online zaplanowano na drugi semestr roku szkolnego. Pod koniec grudnia opublikowano pierwszy filmik, poświęcony zagadnieniu zwanemu efektem jeziora, do końca roku obejrzało go 240 osób.

Przygotowując się do pikniku „Bioróżnorodność - poznaj by zachować” opracowano koncepcję nowej makiety interaktywnej, poświęconej ogrodom deszczowym. Stworzono ją w drugiej połowie roku, wykorzystując zaoszczędzone środki. Makieta edukacyjna składa się z dwóch części, będzie wykorzystywana przez edukatorów CIEE podczas warsztatów a także stoisk na wydarzeniach plenerowych. Jest doskonałym uzupełnieniem istniejącej już makiety „Ogród przyjazny” a także instalacji wykonanej samodzielnie przez zespół CIEE, prezentującej zagadnienie powierzchni biologicznie czynnych. Jedną z części nowej instalacji stanowi modelową, żywą makietę ogrodu deszczowego w pojemniku, z zachowaniem wszystkich warstw wraz z nasadzeniami przykładowej roślinności, znoszącej okresowe zalewanie i suszę. Druga część pełni funkcję pokazową - zbudowana jest z rozkładanych klocków, poszczególne warstwy podłoża przygotowano z prawdziwych substratów (keramzyt, żwir, kompost) scalonych żywicą. Pozwala to na poznanie części składowych ogrodu deszczowego (podczas montażu i demontażu). Całość uzupełniono dwiema planszami edukacyjnymi, z niezbędnymi oznaczeniami części składowych makiety, poradnikiem DIY, propozycją rodzimych gatunków polecanych do nasadzeń a także podstawowymi informacjami na temat roli ogrodów deszczowych. Treść tablic konsultowano merytorycznie z ekspertem, z którym CIEE współpracowało przy tworzeniu gdyńskiego ogrodu deszczowego.

Na potrzeby działalności edukacyjnej CIEE w kolejnych latach zakupiono dodatkowe lornetki, kompas, książki do czytelnicy, które służą również jako wsparcie merytoryczne dla edukatorów CIEE a także zlecono wykonanie stołu mobilnego, przeznaczonego do makiety interaktywnej „Ogród przyjazny”.

Łącznie w 46 warsztatach wzięło udział 758 uczniów i 85 nauczycieli/opiekunów. Dodatkowo pierwszą wirtualną lekcję „Zimowe geospotkanie” obejrzało 240 osób.

B. Warsztaty dla indywidualnych odbiorców - nauczycieli, edukatorów, dorosłych...

- a) Warsztat „A co Ty możesz zrobić dla bioróżnorodności?”, którego głównym założeniem było stworzenie remizy na terenie Szkoły Podstawowej nr 35 w Gdańsku, z zaangażowaniem uczniów w prace służące wykreowaniu ogrodu bioróżnorodnego, przyjaznego dzikim zwierzętom. Projekt zagospodarowania terenu został opracowany przez architekta krajobrazu, w porozumieniu z zespołem CIEE i szkołą. Mimo niezbyt sprzyjającej pogody udało się założyć ogród zgodnie z zaplanowaną aranżacją. Ze względu na warunki atmosferyczne oraz z powodu sytuacji epidemicznej uczniowie biorący udział w przedsięwzięciu, podzieleni byli na małe grupy, pracujące wymiennie w ograniczonym czasie. Podobnie jak ogród założony w 2019 r., również ten będzie doglądany oraz wykorzystywany do prowadzenia, zarówno przez nauczycieli jak i edukatorów CIEE, „zielonych lekcji”. W ramach założenia zagospodarowano ok. 30 m² terenu, wykonano 3 grządki wyniesione oraz posadzono ponad 40 sadzonek roślin (drzew, krzewów, bylin) i kilkadziesiąt cebul. W warsztacie wzięli udział uczniowie klasy IV wraz z nauczycielem.

b) W ramach XV edycji autorskiego projektu „Dojrzały smak przygody” przygotowano pierwotnie 15 wypraw, jednak ze względu na duże zainteresowanie i ograniczenia w liczbie osób na poszczególnych warsztatach, postanowiono zrealizować dodatkowych 6 spotkań. W roku 2020, ze względu na okoliczności, warsztaty terenowe realizowane były w odmienionej formule. Wędrówki odbywały się w różne dni tygodnia, w grupach z ograniczoną liczbą osób (różnie, w zależności od sytuacji epidemicznej w danym miesiącu). Udział w warsztatach był możliwy tylko po wcześniejszym zapisie, co sprawiło, że prace organizacyjne zajęły zdecydowanie więcej czasu, niż przy poprzednich edycjach cyklu. Warsztaty terenowe miały na celu aktywizację i integrację seniorów wokół zagadnień przyrodniczych. Wyprawy piesze, o zróżnicowanym poziomie trudności, prowadziły trasami ukazującymi wartości przyrodnicze oraz kulturowe zarówno Trójmiasta i okolic. Podczas wędrówek uczestnicy zdobywali wiedzę przyrodniczą (np. botaniczną, ornitologiczną, mykologiczną, lichenologiczną, entomologiczną, krajoznawczą, geologiczną, ogrodniczą, dendrologiczną...) a także przygotowują dokumentację fotograficzną, udostępnianą na bieżąco na Facebooku.

Wiedza seniorów o regionie oraz jego dziedzictwie przyrodniczym i kulturowym jest spora, podobnie jak w roku poprzednim jedna z uczestniczek cyklu DSP samodzielnie poprowadziła opracowaną przez siebie wyprawę. Kolejna osoba zadeklarowała chęć przygotowania własnej trasy w przyszłym roku. Tworząc program wypraw zaproszono do współpracy pracowników TPK. :

- 9 lipca - Paraszyńska dolina Łeby;
- 14 lipca - "W koronach drzew, w poziomie wody - czyli wędrówka śladami polskich osadników na "Ziemiach Odzyskanych";
- 20 lipca - Poznajemy lasy Matemblewa - TPK;
- 22 lipca - Znaczenie zieleni w mieście - CIEE;
- 24 lipca, piątek - Szlakiem Marnych Mostów - TPK;
- 27 lipca, poniedziałek - Szlakiem pomników przyrody w Lasach Oliwskich - TPK;
- 29 lipca, środa - Wzdłuż Potoku Oliwskiego;
- 3 sierpnia - Wodny ogród Dolnego Miasta - CIEE;
- 5 sierpnia - Zapleczem Jaśkowej Doliny;
- 10 sierpnia - Dolina Samborowo;
- 12 sierpnia - Dolina Raduni- nieznanie piękno elektrowni wodnych;
- 17 sierpnia - Zachowane dziedzictwo w Żuławkach i Drewnicy. Spacer przyrodniczo architektoniczny;
- 19 sierpnia - Nowy Port - „portowa dzielnica, wszystko ma słony smak..”, spacer przyrodniczo- architektoniczno- historyczny;
- 24 sierpnia - Osowskie bagna - CIEE;
- 26 sierpnia - Drogi Rowy i Wąwozy;
- 4 września - Ujście Wisły. Ścieżki Natury - CIEE;
- 7 września - Znaczenie zieleni w mieście - CIEE;
- 9 września - "W Ptasim Raju, czyli jak żyć z troską o rodzimą dzikość?";
- 17 września - "Skok w bok... ale z mapą";
- 22 września - Kępa Redłowska -tam gdzie morze zjada ląd;
- 28 października - Otomin, trasa wokół jeziora Otomińskiego i okolicznych mokradeł.

W 21 spotkaniach uczestniczyło 269 osób.

c) Cykliczne „**spotkania czwartkowe**” - planowano 12 spotkań, których tematem przewodnim miały być zagrożenia i możliwości ochrony różnorodności biologicznej. Ze względu na stan epidemiczny, spotkania odbywały się w terminach dopasowanych do aktualnie obowiązujących obostrzeń. Część spotkań zrealizowano w formie prelekcji online na portalu społecznościowym fb, większość relacji ze spotkań została zarchiwizowana, dzięki czemu są stale dostępne na stronie CIEE (w odpowiedniej zakładce) dla zainteresowanych. W ramach przygotowań do prelekcji online, wykonano rozeznanie w programach udoskonalających streaming, po wybraniu programu OBS Studio przeprowadzono kilka prób, w oparciu o które przygotowano instrukcję. Wszystkich prelegentów korzystających z programu szkolono z jego obsługi a także wykonywano próby techniczne. W celu szerszej promocji, w zapowiedziach wydarzeń, jako współorganizatorów spotkań online oznaczano profile oddziałów PZPK, a także dodawano do kalendarza wydarzeń na portalu regionalnym trójmiasto.pl.

- 20 lutego - „Olej olej - ratujmy orangutany” - 28 osób;
- 27 maja - „Nie bój się Natury w Twoim ogrodzie!” - spotkanie online. W trakcie spaceru po małym ogrodzie na Kaszubach prelegent podzielił się swoimi sposobami i spostrzeżeniami, jak zwiększać bioróżnorodność oraz stwarzać azyl przyjazny przyrodzie. Liczba wyświetleń 1932;
- 23 lipca - „Dzике rośliny użytkowe, ich rozpoznawanie i zastosowanie” (terenowe) - 15 osób
- 27 lipca - „Dzике rośliny użytkowe, ich rozpoznawanie i zastosowanie” (terenowe) - 11 osób
- 20 sierpnia - "Dwory i ogrody przy ul. Polanki. Historia i terażniejszość". (terenowe) - 21 osób;
- 17 września - "Korona trójmiejskich gór" - spacer przyrodniczy." (terenowe) - 23 osoby;
- 8 października - „Opowieści z Kamieńca - Kamienna Góra okiem morskiego przyrodnika” (terenowe) - 15 osób;
- 15 października - „Zakończmy epokę śmiecenia i marnowania” (online) - 1301 wyświetleń
- 20 października – Drzewa- wrażliwe olbrzymy (spotkanie online z okazji Dnia krajobrazu, zrealizowane we współpracy z EkoInicjatywą) - 815 wyświetleń
- 8 grudnia - „Bałagan w lesie? Martwe drewno a różnorodność biologiczna” (online) - 1800 wyświetleń
- 17 grudnia - „Natura naszym sprzymierzeńcem w budowaniu odporności” (online) - 367 wyświetleń

Podjęto też przygotowania do organizacji spotkań o tematyce odpadowej, umówionego wstępnie z pracownikiem Wydziału Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta oraz „Miasto na detoksie” Gdańskiej Infrastruktury Wodociągowo-Komunalnej. Prelekcje te zostaną zrealizowane w innym terminie.

Liczba odbiorców 11 spotkań (w tym 5 terenowych i 5 online) - 6 328 osób.

d) **CIEEkawi świata** – nowy cykl spotkań przyrodniczo-podróżniczych (w planach funkcjonujący pod nazwą „NATURALnie przygoda”), podczas których prelegenci dzielą się swoimi zdjęciami oraz wspomnieniami z podróży do miejsc przyrodniczo cennych. To nowy pomysł kierowany do osób dorosłych, aktywnych - lubiących spędzać czas na łonie natury. Podczas opowieści poruszane są także tematy związane z wpływem turystyki na środowisko przyrodnicze i krajobraz kulturowy. W związku z pandemią wszystkie spotkania odbyły się online. Dzięki

temu dużo większa grupa ludzi z całej Polski (a także pojedyncze osoby z innych krajów) mogła wziąć w nich udział. Do współpracy zaproszono pasjonatów, którzy z jednej strony swoimi opowieściami oraz autorskimi fotografiami przybliżyli wybrane zakątki świata a z drugiej strony, prowadząc własne profile na portalu społecznościowym facebook przyczynili się do zwiększenia zasięgu.

W ramach cyklu odbyło się 5 (zamiast zaplanowanych 4) spotkań online o następującej tematyce:

- „W pogoni za waleniami” - opowieść Dawida Kilona na temat podróży po świecie i obserwacji ssaków morskich, z wykorzystaniem fotografii, figurek zwierząt oraz własnoręcznie wykonanych modeli waleni. Liczba wyświetleń 2 400.
- „Głowa do góry, popatrz w gwiazdy! Spacer po letnim niebie Z Karolem Wójcickim” - planetarium online przygotowane przez pasjonata i fotografa nocnego nieba, popularyzatora astronomii, dziennikarza naukowego, prezentera telewizyjnego. Twórcę największego w Polsce astronomicznego fanpage Z głową w gwiazdach na Facebooku. Liczba wyświetleń 14 900.
- „Madagaskar - wyspa sifak i tenreków” – Prezentacja prowadzona przez Magdalenę Jędro poświęcona była wyprawie przyrodniczej na Madagaskar. Była również zapowiedzią i promocją nowej wystawy fotograficznej w siedzibie CIEE, autorstwa Magdaleny i Grzegorza Jędro, poświęconej rodzimej przyrodzie. Liczba wyświetleń – 685.
- „Spacer po zimowym niebie z Karolem Wójcickim” - kontynuacja czerwcowego spotkania, przybliżająca konstelacje możliwe do zaobserwowania zimą. Liczba wyświetleń 2 000.
- „Parki narodowe szwedzkiej Laponii” prezentacja poprowadzona przez Piotra Kowalewskiego (WANOGA). W trakcie wirtualnej podróży, prowadzący opowiedział o swojej wyprawie przez kilka parków narodowych środkowej i północnej części Szwecji oraz o niektórych partiach Gór Skandynawskich. Zaprezentował wiele zdjęć i opowiedział o wrażeniach jakie zostawiają tajga, tundra i górskie krajobrazy szwedzkiej Laponii. - 516 wyświetleń.

Łącznie 5 spotkań online miało 20 501 wyświetleń.

e) NATURALNIE przygoda - nowy cykl warsztatów terenowych (zmieniono nazwę cyklu, która w planach brzmiała: Przyroda jest w mieście) dla osób dorosłych i rodzin. Ze względów epidemiologicznych zrealizowano trzy niedzielne spotkania z zakładanych czterech. Zajęcia prowadzone przez zespół CIEE oraz współpracowników - ekspertów w zielonych przestrzeniach, także blisko miasta, pokazują, że przyroda „tuż za progiem domu” może być zachwycająca i różnorodna. Jest to działanie adresowane do osób indywidualnych, aktywnych zawodowo, z dziećmi. Z powodu sytuacji epidemiologicznej dostosowano formułę i liczbę uczestników (15 osób) do rekomendowanej przez służby sanitarne jako bezpieczne. W ramach cyklu zrealizowano warsztaty:

- 5 lipca - „Skok w bok... ale z mapą” - wyprawa terenowa po ścieżkach Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego, połączona z instruktażem czytania map i sztuki orientacji w terenie oraz warsztatem ze sztuki przetrwania.
- 9 sierpnia - „W głąb pięknych gór”- wycieczka prowadziła najciekawszym szlakiem

na Wieżycę, wiodącym przez jedyne Lasy na Wzgórzach Szymbarskich, zachowane w stanie naturalnym.

- 6 września - "Lekcję z Jajem" - podczas warsztatu uczestnicy zapoznali się z rodzajami jaj jakie składają zwierzęta. Poznali budowę ptasiego jaja, różnorodność wzorów i kształtów. Poznali przykłady z Polski i zagranicy. Sprawdzili swoją wiedzę w Jajecznym Quizie a podczas części plastycznej pomalowali drewniane jajka, starając się odwzorować rzeczywiste wzory występujące w przyrodzie.

W trzech spotkaniach uczestniczyły 34 osoby.

f) Akcja „**Kto z karmnika ziarno wyjada**” – podczas spotkań w siedzibie CIEE/TPK uczestnicy mogli się przyjrzeć pracy „obrączkarza”, zobaczyć rodzime gatunki ptaków z bliska, a także zdobyć informacje na temat właściwego dokarmiania ptaków zimą oraz postępowania w przypadku znalezienia rannych/chorych zwierząt. Obrączkowanie ptaków prowadzone jest w ramach ogólnopolskiej, cyklicznej Akcji Karmnik. Jej celem jest określenie liczebności zimujących ptaków a także poznanie:

- przeżywalności, zarówno w ciągu jednego sezonu zimowego jak i w kolejnych latach,
 - pochodzenia ptaków łapanych przy naszych karmnikach,
- oraz zbadanie:

- wpływu warunków atmosferycznych na kondycję ptaków,
- struktury wiekowej i płciowej w ciągu całego sezonu zimowego.

W ramach Akcji Karmnik odbyło się 5 spotkań. Liczba uczestników: ok. 45 osób. W grudniu zespół CIEE przy wsparciu TPK przeprowadził 2 obrączkowania ptaków, bez udziału osób z zewnątrz.

g) Warsztat Tropami zwierząt - (w planach pod nazwą „Na tropie ptaków” - pakiet poszerzono o inne zwierzęta dlatego zmieniono jego nazwę).

Zamiast tradycyjnych scenariuszy, powstały trzy prezentacje multimedialne omawiające najczęściej pojawiające się w szkołach tematy, tj. ptasie wędrówki, wiosna u ptaków oraz dokarmianie ptaków. Do każdej z nich przygotowano zbiór notatek umożliwiającą prowadzenie prelekcji przez nauczycieli oraz karty pracy dające możliwość sprawdzenia wiedzy i jej utrwalenia. Dodatkowo powstały dwa typy gier, opracowane w kilku wersjach, nawiązujących do tematów prezentacji.

Przygotowany pakiet jest kompendium wiedzy na temat wybranych gatunków ptaków, ich środowiska życia, wędrówek i zwyczajów pokarmowych. W dalszym etapie rozbudowywany będzie o materiały dotyczące ssaków.

W ramach stworzonych materiałów powstało 8 plansz edukacyjnych zawierających łącznie ponad 140 rysunków. Będą one wykorzystywane do tworzenia pomocy dydaktycznych w tym gier, kart pracy, planszy i innych, dzięki czemu pakiet będzie stale rozbudowywany i dostosowywany do wymagań odbiorców.

Nad pakietem pracowały 2 osoby z Centrum a także po jednej z Wdzydzkiego PK oraz Zielonej Szkoły w Schodnie.

W związku sytuacją epidemiologiczną tradycyjny warsztat związany z pakietem edukacyjnym został zamieniony na dwie prelekcje online, omawiające i promujące pakiet, jego zawartość, tematykę i możliwości wykorzystania w edukacji. Spotkania z rysownikiem „W drogę, czyli opowieść o wędrówkach ptaków” oraz „U nas już wiosna, rozmawiamy o lęgach ptaków?” miały łącznie 3 400 odbiorców.

h) Warsztat **NATURALnie recykling** - rozpoczęto prace nad realizacją warsztatu, który miał mieć formę szkolenia dla nauczycieli i edukatorów, zwłaszcza przedszkoli i nauczania

początkowego. Podjęto rozmowy z prowadzącą artystką, przygotowano program wydarzenia, skonkretyzowano formę i szczegóły warsztatu oraz towarzyszącej mu wystawy prac artystki. Niestety ze względu na pandemię projekt został zawieszony. W zależności od rozwoju sytuacji epidemiologicznej, planuje się realizację szkolenia w roku 2021.

- i) **Szkolenie „Kolizje ptaków z przeszklonymi elementami architektury”** skierowane do pracowników administracji publicznej, architektów, urbanistów, planistów miejskich. Spotkanie poruszyło problem ptasich kolizji, pokazało przyczyny tego zjawiska i sposoby jak można zminimalizować ryzyko kolizji. Planowano zrealizować je w marcu, w formie spotkania w siedzibie CIEE. Po uruchomieniu zapisów, ze względu na sytuację epidemiczną szkolenie zostało przeniesione na drugą połowę roku. Jesienią zdecydowano o realizacji w formie webinarium na platformie MStTeams. Dzięki takiej formule warsztat miał większy zasięg - 65 osób.
- j) **Warsztat Zmontuj ptakom budkę!** - dodatkowa propozycja CIEE w formie warsztatu podzielonego na dwie części. Pierwsza z nich z racji na wczesną wiosnę odbyła się w terenie otaczającym siedzibę. Uczestnicy mogli obserwować ptaki w naturalnym środowisku, a przede wszystkim posłuchać ich charakterystycznych śpiewów. Na początku drugiej części warsztatu uczestnicy dowiedzieli się jaka powinna być właściwa konstrukcja budki. Jakich materiałów najlepiej używać do jej konstrukcji i gdzie właściwie ją powiesić. W dalszej części każdy zespół własnoręcznie zbijał budkę dla ptaków z przygotowanych wcześniej elementów. Warsztat skierowany był do rodzin z dziećmi. Liczba uczestników: 30 osób.
- k) **„Rysujemy liście”** - W związku z ograniczeniem możliwości gromadzenia się powstał pomysł realizacji spotkania przyrodniczo-artystycznego online. CIEE od lat współpracuje ze znanym i cenionym rysownikiem i jednocześnie ornitologiem Dawidem Kilonem, autorem prac w wielu wydawnictwach przyrodniczych i prowadzącym popularny profil „Mówią, że potrafi rysować”. W trakcie transmisji, która miała miejsce 21 maja - uczestnicy pod przewodnictwem rysownika uczyli się tworzyć przyrodnicze rysunki 3D. Tematem przewodnim były liście drzew. Spotkanie miało na celu promocję programu www.poznajemydrzewaikrzewy.pl. Liczba wyświetleń 2 400.

Cel i efekt ekologiczny

Celem jest poszerzenie wiedzy dotyczącej kluczowych zagadnień związanych z przyrodą i środowiskiem, istoty bioróżnorodności i jej wpływu na jakość życia mieszkańców oraz pogłębienie postaw proekologicznych. Istotny jest również stały kontakt z odbiorcami działań CIEE a także promocja nowo otwartej siedziby Centrum i jej poszerzonych możliwości w związku z tym faktem.

W sumie w powyższych działaniach edukacyjnych uczestniczyło ok. 34 155 osób.

2. Konkursy

Dochoczas wykonane działania w ramach zadania

W roku 2020 zaplanowano kontynuowanie prowadzonych od lat konkursów: **„Bęc, jabłkiem w głowę”** i **„Znani i nieznanzi - ptasi sąsiedzi”**, mających na celu promowanie wśród dzieci, młodzieży i dorosłych postaw prośrodowiskowych oraz ułatwiających rozumienie procesów zachodzących w środowisku, a także poszerzanie wiedzy na temat walorów przyrodniczych i kulturowych oraz korzyści płynących z działań na rzecz środowiska. Niestety sytuacja epidemiologiczna skutecznie utrudniła zrealizowanie w pełni założeń konkursowych a w przypadku konkursu „Znani i nie znani ptasi sąsiedzi” uniemożliwiła realizację w zakładanym terminie. Zorganizowano także kolejną edycję konkursu związanego z zimowym dokarmianiem ptaków oraz konkurs fotograficzny „Pareidolia w naturze”. Odbył się również nowy konkurs „Mem przyrodniczy”.

- a) **„Znani i nie znani ptasi sąsiedzi”** – w związku ze wprowadzeniem wiosną zdalnej nauki podjęto decyzję o przeniesieniu konkursu kierowanego do całych klas/grup przedszkolnych na jesień. Rozpatrywano również możliwość modyfikacji zasad konkursu i adresowanie go do uczestników indywidualnych. Jesienią ogłoszono konkurs, zwiększając jego zasięg terytorialny o gminy otaczające Trójmiasto, dodatkowo dano możliwość przygotowania prac w formie elektronicznej (np. kolażu fragmentów pracy wykonanych przez poszczególnych uczniów w ramach nauki zdalnej). W konkursie uczestniczyło 247 osób (9 nauczycieli i 238 uczniów). Warsztaty oferowano klasom-laureatom, jako dodatkowa nagroda (poza książkami o tematyce ornitologicznej), przeniesiono na późniejszy czas.
- b) **„Bęc jabłkiem w głowę”**. Pierwsza połowa roku jest zwykle zdeterminowana obecnością w siedzibie CIEE prezentujących się grup konkursowych. W tym roku było niestety inaczej. Z powodu sytuacji epidemiologicznej duża część uczniów nie zaprezentowała swoich doświadczeń. Po ustaleniach z Partnerem konkursu CN Experiment w Gdyni, daliśmy możliwość przesłania wystąpień za pośrednictwem Internetu (Skype, Messenger, Zoom itp. bezpłatne narzędzia). Do każdej szkoły, która wzięła udział w konkursie (zdalnie) zawieszono nagrody dla uczestników. Ze zgłoszonych do konkursu 127 uczestników i 27 nauczycieli, wyniki swojej pracy w ramach konkursu przesłało **65 uczniów i 15 opiekunów**. Zatem to połowa ze zgłoszonych uczestników. Podjęto decyzję, że nie ma możliwości zorganizowania spotkania finałowego (zarówno ze względów bezpieczeństwa jak i mając na uwadze nierówne szanse w prezentacji swoich eksperymentów w gronie półfinalistów). Pozostałe niewykorzystane nagrody przejadą na kolejny rok. W XIV edycji konkursu wzięło udział łącznie 80 osób. W październiku ogłoszono kolejną, XX edycję, do końca roku zgłosiło się w sumie 10 grup. W regulaminie konkursu dopuszczono możliwość prezentacji półfinałowych w wersji online.
- c) **III edycja konkursu „Kto z karmnika ziarno wyjada?”** - duże zainteresowanie ptakami, a w okresie zimowym ich dokarmianiem, skłoniło Centrum do ogłoszenia kolejnej edycji konkursu „Kto z karmnika ziarno wyjada?” Konkurs przeznaczony był dla osób indywidualnych. W tej edycji zadaniem uczestników było dokumentowanie tego, co dzieje się przy karmniku wyłącznie fotograficznie. By zwrócić uwagę uczestników na bardziej konkretne aspekty związane z dokarmianiem, wyznaczonych zostało kilka kategorii, do których uczestnicy powinni nawiązać w robionych przez siebie zdjęciach. Były to między innymi: „interakcje między gośćmi karmnika”, czy najciekawszy/najrzadszy gość przy karmniku”. Duża różnorodność zdjęć oraz podejścia do ptaków pokazują, że temat stale cieszy się zainteresowaniem. Obserwacje ptaków dają możliwość zwrócenia większej uwagi nie tylko na same ptaki ale też ich środowisko życia. W konkursie wzięły udział 24 osoby.
- d) **I edycja konkursu Mem przyrodniczy** - poszukując nowych form promocji treści edukacyjnych, postanowiliśmy rozszerzyć ofertę konkursów o kanał oparty na przekazie popkulturowym i w oparciu o popularne w Internecie memy. Dostosowaliśmy konkurs tak, aby propagował treści przyrodnicze, obalał mity a przy tym zachowywał humorystyczną formę. Partnerami w konkursie były wszystkie jednostki Pomorskiego Zespołu Parków Krajobrazowych. Ze względu na stan epidemii, prawie cała promocja konkursu została przeprowadzona w Internecie. Konkurs odbył się w dwóch kategoriach wiekowych poniżej i powyżej 18 lat. W konkursie wzięły udział 42 osoby.
- e) **II edycja konkursu Pareidolia w naturze** - chcąc zachęcić do przyglądania się naturze postanowiliśmy wykorzystać okres wakacyjny i ogłosiliśmy II edycję konkursu

fotograficznego. Zadaniem uczestników było sfotografowanie fragmentu krajobrazu naturalnego i nadanie takiego tytułu, który wskaże czego dopatrył się autor i z czym miał skojarzenie. Zadanie konkursowe miało zachęcić do uważnego i refleksyjnego przebywania na łonie natury jak i zwrócić uwagę na naturalne elementy krajobrazu w przestrzeni miejskiej. Konkurs miał zasięg wojewódzki, rozegrał się w dwóch kategoriach wiekowych: osób niepełnoletnich i pełnoletnich. Wzięły w nim udział 43 osoby.

Partnerzy

Centrum Nauki Experiment, Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, oddziały PZPK

Cel i efekt ekologiczny

Celem prowadzenia konkursów jest stały kontakt z odbiorcami oraz zachęta do systematycznego poszerzania wiedzy i doskonalenia umiejętności związanych z ochroną środowiska i przyrody. Szeroki wachlarz konkursów ma na celu stworzenie możliwości zastosowania różnych metod realizacji zadań, a także objęcie możliwością uczestnictwa wielu grup odbiorców od najmłodszych, przez uczniów wszystkich poziomów nauczania, po osoby starsze. Niezaprzeczalnym efektem jest poszerzanie wiedzy prośrodowiskowej, umiejętności pracy w grupach multidyscyplinarnych (np. „Bęc...”), poszerzanie umiejętności prezentacji wyników swojej pracy, możliwość zapoznania z metodami pracy i osiągnięciami innych, a także kształtowanie i popularyzacja prośrodowiskowych postaw wśród dzieci, młodzieży i dorosłych.

W 5 konkursach wzięło w sumie udział 436 osób.

3. Akcje edukacyjne

Centrum czynnie włącza się i wspiera kampanie prowadzone przez inne instytucje i organizacje, jednak tegoroczna sytuacja spowodowała odwołanie pikników i wielu innych wydarzeń edukacyjnych.

A. „Bioróżnorodność – poznaj by zachować”

Dotychczas wykonane działania w ramach zadania

Ze względu na ogłoszoną pandemię podjęto decyzję o przełożeniu pikniku, poświęconego zmianom klimatycznym, na kolejny rok. Niemniej jednak przygotowania do pikników rozpoczynają się zwyczajowo praktycznie na początku roku. Do czasu ogłoszenia pandemii, pracownicy CIEE działali wg utartego harmonogramu prac, który obejmował m.in.:

- Wysyłkę zaproszeń do udziału w kolejnej edycji pikniku do wszystkich partnerów bioróżnorodności a następnie wysyłkę tabel z określeniem potrzeb;
- Mailing do osób indywidualnych - ekspertów, szkół, organizacji pozarządowych, instytucji w celu pozyskania nowych współpracowników/kolejnych partnerów (wzbogacenie oferty);
- Pozyskanie patronatów medialnych: Czas dzieci, Magazyn Kaszuby, Chrońmy klimat, Ekologia.pl, Płyn pod prąd, Stara Oliwa, Radio Gdańsk, Nauka o klimacie, Ziemia na rozdrożu (nowi patroni związani z tegorocznym hasłem przewodnim);
- Zaproszenie do współpracy prelegenta na spotkanie czwartkowe poprzedzające piknik - Marcina Popkiewicza, popularyzatora nauki, redaktora Portalu ZiemiaNaRozdrożu.pl;
- Rozmowy i korespondencja w sprawie oprawy graficznej pikniku, plakatów;

- Spotkania z FabLab Trójmiasto i rozmowy na temat potencjalnych makiet, analiza koncepcji i kosztorysów;
- Współpraca i ustalenia z firmami zaangażowanymi w sprawy techniczne (wynajem namiotów, stołów, krzeseł, transport, catering dla edukatorów);
- Korespondencja mailowa, rozmowy telefoniczne i spotkania ze współpracownikami przygotowującymi stoiska na piknik - analiza i doprecyzowanie koncepcji stoisk oraz kosztorysów;
- Zdobycie wybranych pozwoleń na organizację pikniku w parku;
- Prace nad programem pikniku;
- Opracowywanie koncepcji stoiska edukacyjnego CIEE;
- Analiza możliwości modyfikacji pikniku w warunkach zagrożenia epidemiologicznego (analiza SWOT wariantów alternatywnych terminów: sierpień, wrzesień, wiosna 2021 r.).

B. Inne akcje

Centrum, już tradycyjnie, zapraszane jest przez różne organizacje i instytucje do wzięcia udziału w organizowanych przez nie akcjach prośrodowiskowych. Jest to okazja do zaprezentowania szerokiej oferty działań Centrum, promocji PZPK, a także kreowania pozytywnych postaw wobec środowiska i zrównoważonego rozwoju. Niestety z powodu sytuacji epidemiologicznej wszelkie przedsięwzięcia w których miało uczestniczyć CIEE (np. Wyspa Przyrodników) zostały odwołane lub przeniesione na inny termin.

VivaOliva – 11 września w ramach święta dzielnicy, pracownicy CIEE przygotowali propozycję spaceru dla dorosłych mieszkańców Oliwy po Dolinie Samborowo. Spacer miał charakter botaniczno-ornitologiczny. CIEE od lat włącza się w realizację pikniku VivaOliva. W tym roku, ze względu na sytuację epidemiologiczną, data i przebieg wydarzenia zostały zmodyfikowane i dostosowane do realiów sanitarnych. Wzięło w nim udział **8 osób**.

C) Wystawy w nowej przestrzeni ekspozycyjnej

Do połowy lutego była eksponowana wystawa przygotowana w zeszłym roku we współpracy z Ogólnopolskim Towarzystwem Ochrony Ptaków. Następnie prezentowana była wystawa prac „**Naturalnie pędzłem**” autorstwa **p. Stanisławy Dymeckiej**. Jest to jedna z uczestniczek wypraw organizowanych w ramach cyklu Dojrzałego Smaku Przygody, która zgodziła się zaprezentować swoje przyrodnicze prace malarskie w przestrzeni Centrum. W otwarciu wystawy uczestniczyło kilkanaście osób.

W związku z przebiegiem sytuacji epidemiologicznej wystawa P. Dymeckiej była prezentowana w Centrum do połowy listopada. Następnie na sali ekspozycyjnej została powieszona wystawa 36 zdjęć „**Walory przyrodnicze Województwa Pomorskiego**”, autorstwa Magdaleny i Grzegorza Jędro, przyrodników, fotografów i pracowników Słowińskiego Parku Narodowego. Na potrzeby wystaw zakupiono zestaw zatraskowych ram.

Ekspozycje były podziwiane zarówno przez osoby uczestniczące w warsztatach, prelekcjach i spotkaniach prowadzonych w siedzibie CIEE/TPK jak i przez miłośników sztuki, którzy docierali specjalnie na prezentowaną wystawę. Wykonano dokumentację fotograficzną wystaw, w przyszłości planuje się opracowanie galerii online na stronie internetowej i fb CIEE, tak by szersze grono odbiorców miało możliwość zapoznania się z eksponowanymi dziełami.

D) Współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze ochrony przyrody i środowiska

Ważnym celem pracy zespołu CIEE jest efektywne i konstruktywne wykorzystanie przestrzeni rozbudowanej siedziby przy ul. Polanki 51. Kontynuowana jest współpraca ze znanymi już organizacjami oraz nawiązywanie kontaktów z nowymi podmiotami. Sytuacja epidemiologiczna uniemożliwiła korzystanie z siedziby w znacznej części roku, jednak współpraca była prowadzona w „wirtualnym świecie”. W ramach zadania zlecono uszycie toreb bawełnianych z nadrukiem logotypów i grafiki nawiązującej do hasła bioróżnorodność. Udało się zwiększyć zaplanowany nakład z 500 do 813 szt. a także uszyć torby w dwóch modelach. Autorskie torby są wykorzystywane podczas całorocznych działań edukacyjnych Centrum. Przekazywane są osobom, instytucjom, organizacjom, z którymi CIEE współpracuje a także pakowane są w nie nagrody w konkursach realizowanych lub współorganizowanych przez Centrum. Ze względu na trwałość i walory estetyczne, torby cieszą się dużym zainteresowaniem.

- W ramach współpracy z WFOŚiGW w Gdańsku współorganizowano krótki webinar - live na portalu społecznościowym fb, poświęcony łąkom kwietnym w naszych miastach. Zaproponowano eksperta prowadzącego a także kilka możliwych lokalizacji, z których wybrano łąkę współtworzoną przez CIEE przed siedzibą Wydziału Biologii UG. Filmik wyświetlono 25 500 razy. W drugim półroczu zaproponowano kolejne tematy spotkań online, które mogłyby się odbyć na profilu WFOŚ. Przedstawiciel CIEE uczestniczył w transmisji online sprzed siedziby Funduszu, którego tematem były kolizje ptaków ze szklanymi powierzchniami. Liczba wyświetleń: część I transmisji 1 700, część II 659.
- Na zaproszenie WFOŚiGW w Gdańsku oraz Miasta Gdynia, podczas corocznego seminarium „Ciepłolubnych”, przeprowadzono prelekcję online na temat kolizji ptaków z powierzchniami szklanymi oraz dostępnych zabezpieczeń. W spotkaniu administratorów i zarządców wspólnot, współorganizowanym również przez PGE Energia Ciepła S.A, OPEC Sp. z o.o., uczestniczyło 65 osób.
- LIFE - pracownicy CIEE wspólnie z wszystkimi oddziałami PZPK uczestniczyli w tworzeniu dwóch projektów o zasięgu ogólnopolskim, w których PZPK jest jednym z partnerów. Projekty dotyczyły ochrony dzikich zapylaczy oraz gatunków zależnych od wody. Oba projekty wygenerowały bardzo dużo pracy, wiązały się z oszacowaniem potencjalnej powierzchni do zagospodarowania zieleni, usytuowania hoteli dla zapylaczy, zaplanowania szeregu kompleksowych działań edukacyjno - informacyjnych (typu warsztaty, tworzenie krótkich animacji, występy teatru ulicznego czy ekspozycja informacji o projektach w przestrzeni publicznej jak wiaty przystankowe czy autobusy podmiejskie). Edukatorzy CIEE starali się zaproponować zróżnicowane działania, kierowane do różnych grup docelowych, z zakresu edukacji przyrodniczej mieszkańców województwa pomorskiego a także takie, które zaistnieją na arenie całego kraju. Wszystkie działania znalazły swoje odzwierciedlenie w budżecie, który wielokrotnie był udoskonalany. Zdecydowana większość tych prac odbywała się podczas „pracy zdalnej” i wymagała nieustannych konsultacji telefonicznych czy też organizowania „telekonferencji” pracowników CIEE.
- W ramach współpracy z Trójmiejską Grupą OTOP w nowej sali edukacyjnej TPK/CIEE odbywają się cykliczne spotkania ornitologiczne. W 3 spotkaniach wzięło udział ok. 125 osób. Planowano udostępnienie sali edukacyjnej na warsztaty z udzielania pierwszej pomocy w terenie, odłożono je później.

W ramach tej współpracy edukator CIEE wykonał platformę dla kaczek krzyżówek, która została zamontowana na sztucznym zbiorniku wodnym ze stromymi brzegami, na jednym

z gdyńskich osiedli. Mimo, iż platforma powstała z inicjatywy mieszkańców osiedla, to została na początku lata dwukrotnie uszkodzona i ostatecznie zdemontowana. Po naprawie podjęto rozmowy z Gdańskimi Wodami w wyniku których platforma została umieszczona na zbiorniku znajdującym się w Parku Oliwskim. Współpraca ta (również z ZDiZ w Gdańsku) zainicjowała konkurs ogłoszony przez Gdańskie Wody, którego efektem będzie powstanie kolejnych platform na zbiornikach retencyjnych w Gdańsku.

- W ramach wspierania działań parków z całego zespołu PZPK, pracownicy Centrum brali udział w:
 - pracach terenowych związanych ze stawianiem „płatków płazich” i przenoszeniem płazów w Trójmiejskim PK;
 - monitoringu populacji lęgowej gągoła nad jeziorami w TPK (3 wyjazdy);
 - monitoringu budek lęgowych we Wdzydzkim PK (2 wyjazdy);
 - monitoringu gniazd bocianich na terenie otuliny TPK (2 wyjazdy);
- W ramach działalności informacyjno-interwencyjnej pracownicy Centrum podjęli następujące działania:
 - telefoniczna pomoc w przypadku ptaków rannych i podlotów (3);
 - wsparcie merytoryczne mieszkańców próbujących przekonywać członków wspólnot mieszkaniowych/spółdzielni do rezygnacji z wycinki drzew w okolicy bloków (kilka rozmów telefonicznych, w tym jedna potwierdzona skuteczną akcją chroniącą przed wycinką głóg rosnący przy parkingu);
 - interwencja w sprawie myszołowa zaplątanego w linkę zawieszoną na drzewie. Myszołów został wyplątany i zaobrączkowany. Odbyła się też „wizja lokalna” z przedstawicielami ZDiZ w Gdańsku mająca na celu zdjęcie resztek linki z drzewa.
- Na szklanych poręczach tarasu w siedzibie CIEE/TPK samodzielnie zamontowano markery graficzne Feather Friendly DIY, służące minimalizacji ryzyka ptasich kolizji.
- Spotkano się z Centrum Nauki Experiment - Partnerem przy realizacji konkursu Bęc jabłkiem w głowę. Rozmawiano o współpracy i nowych pomysłach na działania.
- W ramach współpracy z Polskim Klubem Ekologicznym udostępniliśmy naszą przestrzeń, w której Klub zorganizował swoje robocze spotkania. Łącznie w 3 spotkaniach wzięły udział 22 osoby. Dodatkowo w ramach współpracy z PKE oraz Wydziałem Spraw Społecznych Urzędu Miasta Gdańsk planowano realizację spotkania poświęconego kampanii „Gdańsk bez plastiku” z emisją filmu pełnometrażowego „Ocean plastiku” oraz komentarzem eksperta. Niestety spotkania nie można było zrealizować.
- 30 stycznia – „Marzena & Marzena - spotkanie literacko-muzyczne”. Spotkanie współorganizowane przez Bazunę i CIEE, w ramach projektu „Całoroczna Bazuna”, inspirowane książką „Safari za progiem domu” autorstwa Marzeny W. Nowakowskiej (autorki książek o dzikiej przyrodzie, biolożki) oraz płytą poezji śpiewanej Marzeny „Kocham, marzę, wiem...” Marzeny Nowakowskiej (polonistki, poetki, kompozytorki i pieśniarki). W spotkaniu uczestniczyło 20 osób.
- Rozpoczęliśmy współpracę ze startupem, który tworzy projekt aplikacji „guideU” jest to aplikacja przewodnicka, która ma łączyć tych którzy chcą poznawać nowe miejsca oraz lokalnych ambasadorów, którzy chcą opowiadać o swoich małych ojczyznach. CIEE zgodziło

się na udostępnienie stworzonych gier terenowych, tak aby użytkownicy aplikacji mogli poznać interesujące przyrodniczo miejsca. Planuje się, aby gra autorstwa CIEE znalazła się w wariantcie aplikacji: Grywalizacja - to trasa, w której zwiedzanie wzbogacone jest o element rywalizacji. Warunkiem poznawania nowych miejsc jest rozwiązywaniem poszczególnych zagadek, czy realizacja zadań.

- CIEE było partnerem w projekcie „W trosce o dzikość - pomagaj z głową!”, realizowanego przez Pomorski Ośrodek Rehabilitacji Dzikich Zwierząt Ostoja, we współpracy ze Stowarzyszeniem Ochrony Sów. Centrum wsparło promocją (udostępniając posty Ostoi) działania edukacyjne. W ramach stałej współpracy w siedzibie CIEE prowadzona jest zbiórka rzeczy niezbędnych do prawidłowego działania Ostoi, wskazanych przez kierownika ośrodka.
- W ramach współpracy ze Stacją Biologiczną Wydziału Biologii UG skierowano do kierownika Stacji grupę osób zainteresowanych wolontariatem pracowniczym.
- Podjęto współpracę z przedstawicielami Wydziału Strategii Rozwoju Miasto Sopot, wspierając tworzenie koncepcji projektu, który został złożony w konkursie „Prowadzenie przez szkoły działań podnoszących świadomość na temat łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do ich skutków” z Programu „Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu”, finansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021. W ramach współpracy, konsultacji, wymiany doświadczeń i wsparcia merytorycznego odbyło się spotkanie a także prowadzono rozmowy i korespondencję mailową. Koncepcja projektu w założeniu odnosi się do wymogów konkursowych i wpisuje się kierunki rozwojowe Miasta - Sopot Naturalnie Kulturalny, dlatego działania projektowe łączyły edukację ze sztuką. Zespół CIEE udzielił wskazówek m.in. w zakresie błękitno-zielonej infrastruktury oraz zadeklarował wsparcie przy realizacji projektu w postaci udziału w pikniku edukacyjnym.
- Konsultowano założenie projektu szkolnego, dotyczącego zmian klimatycznych i błękitno-zielonej infrastruktury, z nauczycielem z liceum ogólnokształcącego w Gdyni.
- Konsultacje i wsparcie merytoryczne udzielone Gminie Dębica Kaszubska, przy realizacji 2 ogrodów deszczowych - przy szkole i domu pomocy społecznej.
- „Gdańskie Ogrody Motylowe” - współpraca w Miastem Gdańsk, Polskim Towarzystwem Walki z Mukowiscydozą Oddział w Gdańsku i szkołami uczestniczącymi w projekcie „Gdańskie Ogrody Motylowe” - uczestniczono w spotkaniu koordynatorów z poszczególnych jednostek, podczas którego przedstawiono działalność CIEE (m.in. promowano program o drzewach oraz aktualne konkursy) oraz zadeklarowano realizację cyklu warsztatów „Ogród przyjazny” dla grup ze wszystkich szkół uczestniczących w projekcie. Zajęcia miały odbyć się wiosną, zatem odłożono je w czasie. Pod koniec roku uczestniczono spotkaniu online podsumowującym tegoroczne działania.
- Na zaproszenie Wydziału Rozwoju Społecznego Miasta Gdańsk, planowano zrealizować cykl 10 warsztatów dla grup w ramach kampanii „Gdańsk bez plastiku”. Zajęcia miały zaczynać się projekcją filmu „Ocean plastiku” (Gdańsk wykupił prawa do emisji filmu w okresie kwiecień-czerwiec), edukatorzy CIEE opracowywali koncepcję części praktycznej zajęć. Niestety, ze względu na okoliczności nie doszło do ich realizacji.
- Małą salę edukacyjną udostępniono na potrzeby szkolenia dla 15 inspektorów drzew, organizowanego przez stowarzyszenie Ekolnicjatywa.

- W ramach współpracy z Nadleśnictwem Gdańsk odbyło się spotkanie, podczas którego zaplanowano realizację warsztatów w siedzibie CIEE, promujących LOB Marszewo. Niestety ze względu na sytuację zostały odłożone w czasie.
- W ramach współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Pomorskiego wypełniono ankietę na temat działań CIEE w zakresie „Pomorskie bez plastiku” oraz udzielono wsparcia merytorycznego przedstawicielowi Biura Zamiejscowego w Słupsku.
- Współpraca ze Stowarzyszeniem na rzecz rozwoju wsi Radziny „Radzyńskie Zagajniki” - przekazanie materiałów edukacyjnych (publikacje ZPK, zakładki...) na prośbę stowarzyszenia, któremu polecono kontakt z CIEE (efekt udziału w konferencji Edukatorzy dla klimatu w Rogowie).
- Analizowano projekt Strategii Województwa 2030 oraz przedstawiono uwagi do dokumentu.
- Współpraca z Domem Sąsiedzkim działającym przy Regionalnym Centrum Informacji i Wspomagania Organizacji Pozarządowych - przekazanie zakładek magnetycznych (w tym promujących program o drzewach) oraz pocztówek dla uczestników działań kierowanych do mieszkańców Górnego i Dolnego Wrzeszcza oraz Aniołek. W ramach zapobiegania konsekwencją pandemii i aktywizacji mieszkańców Dom Sąsiedzki organizuje różnego rodzaju spotkania i warsztaty na wolnym powietrzu (rękodzieło, dzielenie się ideą ZERO WASTE, zabawy ruchowe i zachęta do spędzania czasu na świeżym powietrzu z dala od ekranów telewizorów, telefonów i tabletów).
- Współpraca ze stowarzyszeniem OdDolne Miasto - wsparcie merytoryczne z zakresu ochrony przyrody, drzew (spotkanie w siedzibie CIEE oraz korespondencja).
- W ramach współpracy z Uniwersytetem Gdańskim dwie studentki (Wydziału Biologii oraz Geografii) realizowały praktyki studenckie. W siedzibie CIEE/TPK odbyło się również spotkanie z grupą 19 studentów krajoznawstwa, podczas którego przybliżono działalność Centrum.
- Rozmowy na temat współpracy z przedstawicielką Ambasady Czystej Planety.
- W ramach współpracy ze Stacją Biologiczną Wydziału Biologii UG oraz FRUG w siedzibie CIEE nagrano fragmenty filmu Ptaki w mieście: Niewidzialny zabójca. Film, w którym pokazano zabezpieczenia szyb zastosowane w CIEE, jest dostępny na profilu Ptasia Strefa, liczba wyświetleń 7 249.
- W siedzibie CIEE nagrano również film stworzony w ramach projektu „Latamy nad Gdańskiem”, realizowanego przez Kamilę Chomicz. Materiał przygotowany z okazji Europejskiego Dnia Ptaków, był opowieścią na temat kolizji ptaków z szybami oraz metod zabezpieczeń, w tym zastosowanych na oknach i szklanych barierkach w CIEE/TPK. Film ma 825 wyświetleń.
- W ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Wspierania Inwestycji Przyjaznych PTACom w siedzibie CIEE/TPK nagrano kilka kadrów do filmu o kolizjach ptaków z obiektami szklanymi, realizowanego przez Tadeusza Baranieckiego Natura Film.
- Przedstawiciel CIEE uczestniczył w badaniu ankietowym, realizowanym przez Ośrodek Badań i Analiz Społecznych, na temat zrównoważonego rozwoju obszaru Zatoki Puckiej, kwestii związanych z ochroną tych terenów i potencjału działań, jakie można podjąć na

przyszłość, w ramach projektu WaterPuck. Ponadto w ramach współpracy podpowiedziano jakie instytucje/organizacje warto zaprosić do udziału w badaniach.

- W ramach współpracy z Akwariem Gdylskim promowano - cykl krótkich filmów o zwierzętach morskich „Usłysz Ocean” w języku migowym.
- Na zaproszenie stowarzyszenia WWF Polska Centrum było współorganizatorem dwóch webinarów, realizowanych przez WWF w ramach projektu „Strażnicy rzek”:
 - Po co nam bagna? prowadzony przez dr hab. Wiktora Kotowskiego, profesora Uniwersytetu Warszawskiego
 - Dlaczego powinniśmy spodziewać się susz? Prowadzony przez prof. Bogdana Chojnickiego, klimatolog z Pracowni Bioklimatologii Katedry Ekologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

Webinary odbyły się na platformie zoom, nagrania są dostępne dla wszystkich zainteresowanych na stronie poświęconej projektowi WWF. CIEE pełniło rolę współorganizatora wydarzenia na fb, więc liczba odbiorców nie jest uwzględniana w efekcie ekologicznym osiągniętym przez Centrum.

W trakcie roku CIEE miało kontakt z mediami. Część materiałów była poświęcona tematom związanym z działaniami edukacyjnymi Centrum, część dotyczyła tematów przyrodniczych, np.:

- Radio Plus - wywiad na temat potencjalnych szkodników w ogrodzie (przyrodnicze spojrzenie) oraz deklaracja współpracy przy realizacji kolejnego cyklu audycji.
- Udział w programie „Dzień dobry tu Gdańsk” - wywiad w czytelni CIEE na temat używania foliówek.
- Udział w programie „Dzień dobry tu Gdańsk” wywiad z przedstawicielem CIEE oraz Stowarzyszenia Wspierania Inwestycji Przyjaznych PTACom na temat kolizji ptaków z powierzchniami szklanymi. Rozmowa w ogrodzie w siedzibie CIEE/TPK z prezentacją zastosowanych folii antykolizyjnych.
- Magazyn Ekologiczny pod Karabinierem wyniosłym (pomnikiem przyrody zgłoszonym przez Centrum) z kierownikiem CIEE (rozmowa o drzewach i promocja programu multimedialnego www.poznajemydrzewaikrzewy.pl oraz nowego programu na antenie RG Miasto Drzew)
- Stworzenie tekstu/felietonu o drzewach w celu promocji programu www.poznajemydrzewaikrzewy.pl, który został opublikowany w Magazynie Kaszuby.
- W ramach promocji idei ogrodów deszczowych oraz współpracy z Burda Media Polska wykonano aktualne zdjęcia ogrodu deszczowego przy InfoBox Gdynia, który stworzono we współpracy z Gminą Miasta Gdynia. Fotografie przekazano redaktorowi naczelnemu pisma Mój Piękny Ogród. Gdylski Ogród Deszczowy, współtworzony przez CIEE był ważnym elementem docenionego projektu: Gdynia otrzymała główną nagrodę w I konkursie "Innowacyjny Samorząd", przyznaną za szereg działań zachęcających mieszkańców do tzw. małej retencji wody deszczowej.

4. Wspieranie merytoryczne i rzeczowe zainteresowanych ekologią

Dotychczas wykonane działania w ramach zadania

Jednym z zadań CIEE jest współpraca ze szkołami, organizacjami, instytucjami przygotowującymi inicjatywy o tematyce przyrodniczo-kulturowej, o zasięgu co najmniej międzyszkolnym. W ramach partnerstwa przekazywane są książki i materiały edukacyjno-promocyjne na nagrody dla

laureatów. Ze względu na sytuację epidemiologiczną większość konkursów się nie odbyła lub została przełożona na inny termin. Z posiadanych zasobów Centrum wspierało inicjatywy o zasięgu międzyszkolnym przekazując nagrody o tematyce przyrodniczej laureatom konkursów:

- PESS w Rumi
- Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego numer 2 w Gdańsku (3 konkursy)
- Zespół Szkół Ogólnokształcących numer 10 w Gdańsku
- SP w Baninie
- SP w Bolszewie

Ponadto w ramach współpracy wsparto 3 konkursy na portalu społecznościowym organizowane przez jedną z gdańskich tradycyjnych piekarni (worki na pieczywo z komiksem na temat nie dokarmiania ptaków chlebem, dzień pszczół - torba nawiązująca do ochrony zapylaczy, dzień roweru - odblaski w kształcie zapylacza).

Cel i efekt ekologiczny

Istotnymi celami są wspieranie i zachęcanie do aktywności w poszerzaniu wiedzy ekologicznej oraz poszerzanie możliwości edukacyjnych zarówno szkół jak i indywidualnych osób. Efektem jest wsparcie w postaci partnerstwa 7 konkursów na terenie województwa pomorskiego, wspieranie działań prośrodowiskowych kilkudziesięciu nauczycieli oraz osób i organizacji działających na rzecz środowiska lokalnego.

5. Uczestnictwo w konferencjach, szkoleniach i spotkaniach kierowników PZPK:

- Udział w spotkaniu kierowników oraz pracowników wszystkich jednostek w Słupsku na szkoleniu związanym z bezpieczeństwem w Internecie (20 luty)
- Udział w tygodniowym szkoleniu „Błękitno zielona infrastruktura dla łagodzenia zmian klimatu - narzędzia techniczne” organizowanym przez Fundację Sendzimira. Szkolenie było zorganizowane w ramach projektu Climate NBS (Climate Mitigation through Nature-Based Solutions in Urban Poland,) a wzięło w nim udział 15 uczestników z całej Polski. Celem szkolenia było opracowanie kompleksowych koncepcji rozwiązania problemu wód opadowych na wybranych obszarach. Projekty konsultowane były z ekspertami i pracownikami Zarządu Zieleni Miejskiej w Krakowie. Program szkolenia objął wizję lokalną, wykłady wprowadzające do projektowania, a także wystąpienia zaproszonych gości z jednostek miejskich i firm wdrażających rozwiązania NBS oraz wymianę doświadczeń i dobrych praktyk pomiędzy uczestnikami. W ramach tzw. katalogu dobrych praktyk zaprezentowano gdyński ogród deszczowy (było to jedno z trzech wystąpień spośród 15 uczestników warsztatów, ogród spotkał się z bardzo dużym zainteresowaniem uczestników spotkania). Głównym celem było rozwiązanie rzeczywistego problemu. Przed przystąpieniem do prac projektowych uczestnicy odwiedzili trzy lokalizacje (parki na terenie Krakowa), na obszarze których pojawiające się problemy z odprowadzaniem wód opadowych powodują problemy w korzystaniu z przestrzeni publicznych i niekorzystnie wpływają na ich estetykę.
- Udział w Zjeździe Ornitologów Warmii i Mazur.
- Udział w spotkaniu w Klatce B w związku z uruchomieniem aplikacji TooGoodToGo, związanej z promocją zachowań zmierzających do zmniejszenia marnowania żywności a tym samym wpływu na zmiany klimatyczne.
- Szkolenie online dla pracowników PZPK, pod tytułem „Łąki kwietne” – ze względu na udział pracowników PZPK w tworzeniu projektów do LIFE w tym jednego związanego z szeroko

pojętą tematyką „zapyłaczy”, uznano, że niezwykle wartościowe będzie zorganizowanie przez CIEE wewnętrznego szkolenia dla pracowników o wysiewaniu łąk kwiatnych, doborze gatunków... Szkolenie przeprowadził Marcin Podyma z Fundacji Łąka, uczestniczyło w nim 35 osób.

- Webinar (online) o projektowaniu zieleni w mieście (np. pasy zieleni w inwestycjach drogowych, interwencje w sprawie drzew przydrożnych - aspekty prawne czy możliwości w zakresie przesadzania drzew i krzewów w ramach inwestycji drogowych), organizowany przez ABRYS, odbył się 30 czerwca 2020 r. i trwał 5 godzin.
- Udział w internetowej konferencji „Marketing w Kulturze” organizowanej przez Instytut Kultury Miejskiej w Gdańsku, następnie przesłanie podsumowania konferencji w punktach pozostałym pracownikom CIEE.
- Sieć Przyjaciół Drzew – jak możemy interweniować na rzecz drzew i wspierać się w tym temacie? (webinarium).
- Stowarzyszenie Wspierania Inwestycji Przyjaznych PTAcem nt. kolizji ptaków ze szklaną architekturą (szkolenie online kierowane do wolontariuszy).
- i-Tree as a tool for justifying investment in tree management (webinarium)
- Zero waste a pandemia- jak dbać o planetę dbając o siebie (webinarium)
- Edu-klaster pt. „Wymyślamy nowy system edukacji - opierając się na wartościach” (webinarium)
- Jak tworzyć angażującą komunikację na Fb (webinarium)
- Jak korzystać z Canvy do projektowania efektywnych grafik (webinarium) po zapoznaniu się z materiałem przedstawionym podczas webinarium wykonano już pierwsze projekty, publikowane na profilu facebookowym Centrum.
- Udział w wizycie studyjnej w Oczyszczalni Ścieków Gdańsk (GIWK), po wizycie uczestnictwo w wykładzie przeprowadzonym przez Annę Desogus (Ambasada Czystej Planety) na temat plastiku.
- Wykład online Marcina Popkiewicza „Klimatyczne fakty i mity”.
- Wykład „Prywatne życie wilków”, udostępniony przez Stowarzyszenie dla Natury Wilk.
- Webinarium „Ptaki rzek” organizowane przez WWF w ramach projektu Strażnicy rzek.
- Udział we fragmencie eKonferencji „Przedmioty przyrodnicze na odległość”, promocja wśród uczestników programu www.poznajemydrzewaikrzewy.pl
- Udział 3 pracowników Centrum w warsztatach ED-EK (edukacja ekologiczna). Szkolenie poświęcone było tematowi motyli dziennych oraz zagadnieniom geologicznym w unikatowym na skalę kraju Geoparku Łuku Mużakowa.
- Szkolenie z gry Climate Collage w Gdyni organizowane przez Planet for Generations.
- Pomorskie Forum Solidarności Klimatycznej.
- Konferencja online EkoSfera (część Międzynarodowych Targów Ochrony Środowiska POLECO).
- Festiwal Recyklingu online organizowanym przez Stowarzyszenie Aglomeracja Opolska
- Pomorskie Eko Forum (online).
- Szkolenie online organizowanym przez Ekoinicjatywę „Pszczoły miodne i niemodne”.
- Webinarium Kryzys klimatyczny. Co MY możemy zrobić?, Katedra Grafiki SWPS
- Webinarium Barcie sposób na ochronę pszczół
- Webinar Check Trees - inwentaryzacja drzew
- Webinar Jak sprawnie poprowadzić wydarzenie online?
- Warsztaty online Badacze przyrody | Co zabrać do plecaka?
- Pomorskie EkoForum

- Webinarium Wystąpienia publiczne - na żywo i przed kamerą!
- 12. Międzynarodowa Konferencja Fundraisingu pod hasłem: "Polski fundraising – doświadczenia, sukcesy i wyzwania" - wysłuchanie wybranych wykładów
- Gdańskie Forum Zmian Klimatycznych, w tym aktywny udział w części warsztatowej dotyczącej bioróżnorodności fauny i flory;
- webinarium Obudź swoją kreatywność, prowadzone przez Gdańską Fundację Kształcenia Menadżerów
- szkolenie online na temat programu LIFE „Europejskie i krajowe wyzwania z zakresu ochrony przyrody”, organizowane przez NFOŚiGW
- szkolenie online związane z bezpieczeństwem w Internecie na platformie MS teams, dla pracowników PZPK
- webinar W Trosce o nie-ludzkich mieszkańców Gdańska!
- Szkolenie online, stworzony przez eksperta z Kołem się toczy, w formie bezterminowego dostępu do kompleksowego kursu filmowo-montażowego dla pracownika CIEE. Celem kursu jest nauka tworzenia ciekawych, dobrze wyglądających i efektownych filmów. Zdobyta wiedza zostanie w przyszłości wykorzystana do realizacji filmików w ramach działalności CIEE.

Podsumowanie:

Rok 2020 był niewątpliwie dużym wyzwaniem organizacyjno-edukacyjnym. Wybuch pandemii i wprowadzone w konsekwencji obostrzenia w życiu społecznym, spowodowały wygaszenie aktywności jednej z głównych grup odbiorców działań Centrum, czyli szkół. W związku z tym nie było możliwości przeprowadzenia zakładanej liczby warsztatów, a także zrealizowania konkursów w zaplanowanym wymiarze. Flagowe wydarzenie CIEE, czyli dwudniowy piknik edukacyjny „Bioróżnorodność poznaj by zachować” został przełożony na kolejny rok. Cykliczne spotkania czwartkowe realizowane w znanej formule wykładów w siedzibie CIEE, także uległy zmianie. Z drugiej strony, część zaplanowanych działań zrealizowano w większym zakresie, czego przykładem jest cykl Dojrzały Smak Przygody czy też CIEEkawi świata. Ponieważ wszystkie podmioty edukacyjne swoje działania/ofertę przenieśli do Internetu, w związku z tym powstała ogromna konkurencja o czas i uwagę odbiorców. Dużo pracy i energii poświęcono na promocję oferty w Internecie ale przede wszystkim na zdobycie wiedzy i umiejętności obsługi profesjonalnego programu do streamingu, by realizować spotkania online za pośrednictwem portalu społecznościowego. By publikowane treści były ciekawe, dobrze się prezentowały i wpisywały się w aktualne standardy, na początek duży nacisk położono na udział w webinarach czy kursach „doszkalających”, jak np. organizowany przez Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu pt. Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w pracy nauczyciela. Zapoznano się z możliwościami jakie daje program Canva, jego narzędzia wykorzystywane są do przygotowywania postów informacyjnych (grafik), dźwięki „obrabiane” są w programie Audacity. Kolejnym etapem jest zgłębienie bardziej zaawansowanych funkcji programów do montażu filmów.

Przez kilka tygodni większość zespołu CIEE pracowała zdalnie, w systemie rotacyjnym. W tym czasie uczestniczono w tworzeniu dwóch projektów LIFE, w których PZPK był partnerem. Dużo czasu i pracy włożono w zmiany w programie multimedialnym www.poznajemydrzewaikrzewy.pl oraz jego promocję, dzięki czemu odnotowano znaczący wzrost osób korzystających z programu, w porównaniu z analogicznym okresem w latach poprzednich. Dużo czasu i uwagi poświęcono na opracowanie pakietu edukacyjnego. Dzięki modyfikacjom pierwotnych założeń, jest on doskonałym narzędziem do wykorzystania przez nauczycieli podczas pracy/nauki zdalnej.

Zaproponowane gry i plansze dają też możliwość korzystania z niego w domach czy też w ramach nauki nieformalnej na świetlicach czy w klubach dziecięcych. Dużą zaletą jest możliwość rozbudowy pakietu, w oparciu o grafiki przyrodnicze i nowe pomysły edukatorów PZPK.

Nie wszystkim założeniom można było sprostać, niemniej jednak powstałe w tym trudnym czasie pomysły, okazały się być „strzałem w dziesiątkę”, jak np. nawiązanie współpracy z Karolem Wójcickim, prowadzącym niezwykle popularny profil Z głową w gwiazdach. Dwa spotkania na żywo oraz relacje wyświetlono aż 16 900 razy.

Sytuacja epidemiologiczna wymusiła na wszystkich wprowadzenie dużych zmian. Było to trudne zadanie, ponieważ bardzo zaskakujące i wymagające natychmiastowej reakcji i bezdyskusyjnej konieczności dostosowania się do realiów. Przenosząc aktywności do Internetu, CIEE zyskało nowe grono odbiorców, które nie jest ograniczone zasięgami geograficznymi. Czas pracy zdalnej, bez bezpośredniego kontaktu z odbiorcami, zespół CIEE wykorzystał bardzo konstruktywnie - starając się dostosować do okoliczności, edukując wirtualnie (głównie za pośrednictwem portalu społecznościowego), podnosząc swoje umiejętności i rozszerzając horyzonty (zdobywając nową wiedzę, stosując nowe techniki), wspierając czynną ochronę przyrody i inwentaryzacje prowadzone przez parki krajobrazowe, poświęcając czas na plenery fotograficzne, nawiązując współpracę z nowymi popularyzatorami nauki czy też tworząc pomysły na działania w przyszłości. Prowadząc warsztaty stacjonarne często wykorzystywano elementy artystyczno-plastyczne, by animować wśród najmłodszych ale także pokazywać ciekawe możliwości na konstruktywne zagospodarowanie czasu rodzicom z dziećmi. W publikowanych propozycjach na spędzenie czasu z przyrodą (i sztuką w tle) prezentowano np. film instruktażowy jak wykonać gliniane podstawki z odciśniętymi wzorami roślin. Publikowane posty niejednokrotnie zawierały własnoręcznie wykonane rysunki. Podejmowano również próby tworzenia własnych grafik.

Rok 2020 był czasem poszukiwania nowych form działań na czas pandemii. Był to także dobry okres na doszkalanie zespołu CIEE, w Internecie pojawiła się duża liczba wartościowych i bezpłatnych webinarów, z których chętnie skorzystano.

Łącznie w działaniach zrealizowanych przez Centrum oraz wydarzeniach, w których przedstawiciel CIEE aktywnie edukował wzięło udział ok. 37 200 osób. Dodatkowo warto podkreślić dużą liczbę osób korzystających ze stron internetowych utrzymywanych przez CIEE (szczególnie wzrost liczby odbiorców programu multimedialnego www.poznajemydrzewaikrzewy.pl) oraz osób śledzących profil CIEE na portalu społecznościowym.